

* Son aylarda, Lebap'ta Türkmenistan Silahlı Kuvvetleri'nde görev yapan gençlerin sağlık sorunları, yaralanmalar veya ciddi hastalıklar nedeniyle askerlik hizmetini planından önce tamamlamak zorunda kalan gençlerin sayısında belirgin bir artış görüldü. Bazı eski askerler, sorunun hizmet koşullarından, yiyecek sıkıntısı ve kötü hijyenden kaynaklandığını söyledi. Ayrıca, eve döndüklerinden sonra da sorunlarının devam ettiğini belirtti.

Özgür Avrupa/Özgürlük Radyosu'nun bölgesel muhabiri, orduya sağlık sorunları iyi olarak giren ancak hizmetini tamamlayamayan birçok genç adamı araştırdı ve röportaj yaptı.

Türkmenistanlı 19 yaşındaki eski bir asker, ordudaki sekizinci ayında ağır yaralanıp yakın zamanda eve döndüğünü ve bir tank biriminde görev yaptığını söyledi. Ancak askerlerin tank eğitiminden çok çeşitli ev ve tank temizlik işlerinde daha fazla yer aldığını ve bu işlerden birinde ciddi şekilde yaralandıklarını söyledi.

"Bazen tanklar ceza olarak yıkanır. Aynı gün, Sovyet dönemine ait ve daha önce sökülmiş bir tank topu yıkanıyor. Adamlar ağır metal parçasını temizlerken, bir kaptan yanlarına geldi ve aniden bağırıyor. Topu tutan asker korktu ve bıraktı. Topuğumun üstüne düştü. Ayaklarımdaki kemikler morarmıştı" dedi genç adam. Hastanede ameliyat olduğunu, kırık kemiklerinin metal bir yapı ile değiştirildiğini ve askerlik için uygun olmadığı ilan edildiği için planlandığından erken eve gönderildiğini söyledi.

Ama sonrasında başka bir sorun daha olduğunu söyledi: "Ben görevlendirildim. Ama tazminat verilmedi. Bunun yerine, beş yıllık seyahat yasağı kaldırıldı. En az üçüncü grup engellilik belgesi almak için 7.000 manat rüşvet talep etti. Şimdi maluliyet alamıyorum çünkü bu rüşveti ödeyemiyorum," dedi eski asker. (azathaber.com, 21 Ağustos 2026). (Not: Buna benzer birçok olay yaşanmış olup burada sadece bir örnek vermekle yetindim.)

Türkmenistan, özellikle petrol ve doğalgaz olmak üzere doğal zenginlikler açısından zengin ülkelerden biridir. Ülkedeki en önemli maden zenginlikleri şunlardır: Doğal gaz: (Türkmenistan, dünyanın en büyük gaz rezervlerinden birine sahiptir). Petrol: (Hazar Denizi kıyılarında ve Karabogaz yakınlarındaki bölgelerde büyük petrol yatakları bulunmaktadır). İyot ve brom: (Türkmenistan, iyot ve brom üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir). Kalsiyum, magnezyum, tuz, kükürt ve kum, çakıl, mermer, dolomit, kireç taşı ve çimento üretimi için ham maddeler de bulunmaktadır. Peki bu kadar devasa zenginliklere rağmen kendi askerlerine eziyet eden, bunun sonucunda

sakatlandıklarında tazminatlarını bile ödemeyen, dahası engellilik belgesi almak için yüksek düzeyde rüşvet talep edilmesine neden olan unsur nedir?

1991 yılında eski Sovyetler Birliği dağılıp cumhuriyetlere parçalanınca Rusya, kendi böğründe olmalarından dolayı bu cumhuriyetler ile sağlam bir bağlantının devam ettirilmesinin kaçınılmaz olduğunun farkında idi... Böylece ilk etapta bunları “Bağımsız Devletler Topluluğu” [BDT] denilen örgüt altında toplamaya yöneldi. Ancak bu devletlerin çoğu bu topluluktan ayrıldı ve üç Baltık ülkesi gibi bazıları da ilk etapta ona dahil olmadı... Ardından “Şanghay”, ardından Ortak Güvenlik, ardından Kolektif Güvenlik ardından da Acil Müdahale Gücü örgütüne yöneldi...

Her ne kadar Sovyetler Birliği’nin dağılması Komünist Partisinde bir nevi çöküntü oluşturmuş ve onu yönetimden uzaklaştırmış olsa da Komünist Partisinin eski liderleri Orta Asya cumhuriyetlerinde yöneticiler olarak kalmaya devam etmişlerdir. Yani bu cumhuriyetlerdeki otoritelerin, Sovyetler Birliği’nin yok olmasından sonra bile İslam ve onun için çalışanlarla savaşılmaya devam etmesi için habis bir planlama sayesinde Sovyetler Birliği dönemindeki yöneticiler yönetimde kalmaya devam etmişlerdir. Bu da İslam’ın bu cumhuriyetlerde etkin bir şekle yayılmasından, İslam esaslı üzerine birleşmelerinden, İslam’la hükmetmelerinden ve onun yolunda cihat etmelerinden duyulan korku nedeniyle olmuştur.

Bu kısa girişten sonra Türkmenistan kaynaklarının nerelere harcandığına bir bakalım:

Türkmenistan, Devlet Başkanı “Sapar Murat Niyazov” döneminde Rusya yanlısı bir politika izlemiştir. Ancak 2006 aralık ayında “Niyazov’dan” sonra yönetimi devralan Devlet Başkanı “Kurbangali Berdi Muhammedov”, daha çok Batıya özellikle de Amerika’ya açık ve yakın olan bir politika izlemeye çalışmıştır. Nitekim 2007 kasımında, enerji sektörü için Amerikalı ve Avrupalı yetkililer ile Rus şirketlerinin yanı sıra BP ve Chevron şirket yöneticilerinin toplandığı bir zirveye ev sahipliği yaparak böylece kendisinin onların tamamıyla çalışmak istediğini göstermek istemiştir. Nitekim 2007 mayıs ayında Rusya, Türkmenistan gazının büyük bir kısmının ihracatını tekeline almak için Orta Asya’nın gaz tedarikinin “Gazprom” şirketinin kontrolü altında kalmasına izin veren yeni boru hatları inşa etmek üzere Türkmenistan ve Kazakistan ile bir anlaşma imzalamıştır. Dolayısıyla yirmi yıl devlet başkanlığı yapan eski Türkmenistan Devlet Başkanı Türkmen Başı Niyazov, ülkesindeki gaz tekeli yalnız Rusya’ya hasretmiş ve onun dışındakileri engellemiştir. Bunun için Rusya, geçmiş antlaşmalar üzerine Türkmenistan gazının %90’nını satın almakta ve bu da yıllık olarak yaklaşık 50 milyar m³’e tekabül etmektedir. Rusya, bu gazın her 1000 m³’nü 100 dolara satın almakta ve Avrupa’ya 250 dolara, hatta kış mevsiminde 345 doları bulan fiyatla satmaktadır. Kaldı ki Rusya, Niyazov döneminde bu gazı 70 dolara ardından 100 dolara çıkana kadar 35 dolara satın almaktaydı. Böylece Rusya, Türkmenistan’daki Müslümanların gazından korkunç karlar elde etmiştir.

Buna mukabil olarak Berdi Muhammedov, Avrupa’nın Rus gazı tedariklerine olan bağımlılığını azaltmayı amaçlayan Amerika’nın desteklediği bir proje

çerçevesinde Hazar Denizi doğalgazı boru hattının inşa edilmesini prensipte onaylamıştır. Bu da Amerikalılar ile Avrupalıların kurulmasına dair Türkiye’de imza attıkları Türkmenistan’dan Azerbaycan’a uzanacak ve doğalgazı Türkiye üzerinden Avrupa’ya taşıyacak Nabucco Hattı denilen hattır. Nitekim Routers, 24.04.2009 tarihinde ismini vermediği bir Amerikan yetkilisinin şu sözünü aktarmıştır: “Türkmenistan, Avrupa Birliği’nin desteklediği Nabucco projesinin diğer büyük bir tedarikçisidir. Ancak Brüksel, bu projenin uygulanmasına ilişkin somut önerilerin ortaya atılmasını talep etmektedir.” Nitekim bu proje, Amerika öncülüğünde hala devam etmektedir. Zira Nabucco boru hattı, Rus gazına olan bağımlılığı azaltmak için olan bir projedir. Amerika’nın bu projeye yönelik hedeflerinden biri, Rusya’ya darbe indirmektir. Nitekim bunu uygulamaya çalışmış, Avrupa Komisyonu bu yolda ilerlemiş, buna yönelik çalışma ve para sağlamış ve NATO da buna destek vermişti. Dolayısıyla bunu uygulamak için Temmuz 2009’da da bir anlaşma imzalanmıştır. Yani bu projenin Rus-Amerikan çatışmasının bir parçası olduğu bir sır değildir. Görüldüğü üzere Türkmenistan’ın başındaki satılık ajan yöneticiler, sırf tahtlarını korumak pahasına Müslüman Türkmenistan halkının kamu mallarını sömürgeci kafirlere peşkeş çekmektedirler. Oysa İslam’da bu kaynaklar ümmete ait kamu mülkiyeti olup, onların temel ve lüks ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmalıdır. Zira bu bağlamda Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şu meşhur hadisi bir temel teşkil etmektedir: **“مُتَّعُونَ شُرَكَاءَ فِي ثَلَاثَةِ: فِي الْمَاءِ وَالْكَلا وَالنَّارِ”** **Müslümanlar üç şeyde ortaklırlar: Suda, merada ve ateşte.** [Ebu Davud rivayet etti.] Bu yüzden eğer Müslüman Türkmenistan halkı, kendi kaynaklarını kullanmak istiyorsa, derhal bu Rüveybida yöneticileri devirip kendilerine haklarını eksiksiz bir şekilde verecek olan İkinci Raşidi Hilafet Devleti’ni kurmak birincil öncelikleri olması gerekir. Aksi taktirde bu ve benzeri zulümlere maruz kalmaya devam edeceklerdir.

*** Kazakistan Başbakan Yardımcısı ve Kültür ve Bilgi Bakanı Aida Balayeva, Smithsonian Enstitüsü Amerikan Halk Yaşamı Festivali Küratörü Rebecca Fenton ve Southwest Folklife Alliance’ın Kurucu Ortağı Bryan Rafael Falcón ile görüştü.**

Kültür ve Bilgi Bakanlığı’nın belirttiği gibi, taraflar Kazak-Amerikan kültürel iş birliğinin genişletilmesi olanaklarını görüştü. Aida Balayeva, Kazakistan ile Smithsonian Enstitüsü arasındaki yüksek iş birliğini vurgulayarak Amerika Birleşik Devletleri’nde Kazak kültürünü ve ulusal mirasını tanıtmaya çabalarının önemini vurguladı.

Ayrıca, Kazakistan ikili kültürel değişimlerin genişletilmesini ve ABD Kültür Günleri’nin düzenlenmesini önerdi. Amerikan tarafı, Amerika Birleşik Devletleri’nin kültürel çeşitliliğini Kazak izleyicilere sunmaya hazır olduğunu ifade etti. Toplantı ayrıca, ülkenin önde gelen müzelerinin direktörlerinin de yer alacağı Kazak müze heyetinin ABD’ye yaklaşan ziyaretine odaklandı. Ziyaret sırasında, Smithsonian Ulusal Asya Sanatı Müzesi’ni gezecek, profesyonel deneyimlerini paylaşacak ve ortak projeler için olasılıkları tartışacaklar. (Kazinform, 21 Ağustos 2026).

Müslümanların başındaki sömürgeci kafirlerin ajanı olan küstah yöneticiler, Müslümanların eski izzetli günlerine ve İslami kültürlerine geri dönmelerini engellemek, daha doğrusu geciktirmek için, Müslümanların zihinlerini sömürgeci kafir Batı'nın kültürüyle zehirlemek amacıyla tüm güçlerini kullanmaktan geri durmuyorlar. Oysa Batı'nın kokuşmuş kültürü Müslümanlara aşağılanma ve hayasızlıktan başka bir şey getirmemiştir. Bu bağlamda Amerika başta olmak üzere Batı'nın sürekli propagandasını yaptığı üç mefhumu bir göz atalım:

Birincisi: Demokrasi: demokrasi, insanlara gösterdikleri gibi ümmetin yöneticisini seçmesi değildir. Zira İslam, seçim olgusunu demokrasiden önce getirmiştir. Dahası demokrasi aslında yönetim ve yaşamayı insanın Rabbine değil insana vermektedir. Bu nedenle demokrasi, bu anlamda bir küfür fikridir. Zira Allahu Subhanehu, yönetimi ve yaşamayı sadece kendine ait kılmıştır. Zira şöyle buyurmuştur: **إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ** “**Hüküm sadece Allah’a aittir.**” [Yusuf 40]

İkincisi: Liberalizme dayalı insan hakları fikri; bu fikir, öldürücü zehirlerinden bir tanesidir! Zira bu haklar, sadece İslam'ın kutsiyetini çiğneyen, Kur'an-il Kerim'e ve Resul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e hakaret ederek İslam'dan irtad eden, günahkar ve eşcinsel kimselerin haklarıdır... Fakat mesele Müslümanların dinlerine sarılması, Müslüman kadınların başörtüsü veya peçe giymesi veya minareler inşa edilmesi ile ilgili olunca hak hukuk diye bir şey kalmamakta ve bunlara savaş açılmaktadır!

Üçüncüsü: Çoğulculuk; çoğulculuk fikri, dini veya etnik azınlıkların İslam beldesinde İslam'ın gölgesinde yaşaması için değildir. Bilakis bu dini azınlıkların, dinlerin özgürlüğü ve (ilah) fikrine inandıkları sürece hak din olmaları bakımından bütün dinler eşittir bahanesiyle İslam'ın İslam beldesinde tatbik edilmesi farziyetinin karşısında durmalarını sağlamak içindir! Nitekim onlarda çoğulculuktan maksat, şeri hükümlerin Hilafet Devleti'nin gölgesinde bir defada uygulanması vacip olmasına rağmen bu dini azınlığın, şerî hükümlerin uygulanmasının engellemesine dönük "siyasi bir amacı" gerçekleştirmesidir. Zira Müslümanların sahih kalkınması, sömürgecilikten kurtulması, izzetlerine kavuşması, dini azınlıkların ibadetlerini eda etmelerinin güvence altına alınması ve zulme maruz kalmadan yaşamlarının sağlanması şeri hükümlerin tatbik edilmesi ile mümkündür. O halde Müslüman Kazakistan halkı, az bir dünyalık karşılığında hatta karşılıksız olarak zihinlerini bu İslam dışı zehirli fikirlerle doldurmak isteyen ve Amerikan kültürüyle haşır-neşir olan bu ajan yöneticilere aldanmasın. Zira izzet Amerikan kültüründe değildir; bilakis asıl izzet, insanları küfrün karanlıklarından İslam'ın izzetine kavuşturan Allah'ın dinindedir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Ramazan Ebu Furkan